

# Viharsarok

1948. JÚNIUS 22, KEDD

BÉKÉSMEGYEI MUNKÁS- ÉS PARASZTUJSÁG

IV. ÉVFOLYAM, 140. SZÁM

## Az egyházi vezetők egy részében meg van a hajlam a megegyezésre — mondotta Révai József Szegeden

A Magyar Dolgozók Pártja nagy-szegedi pártbizottsága összevont taggyűlést tartott, amelyen Révai József országgyűlési képviselő számolt be az MDP első, alakuló kongresszusa-

sáról. A kongresszus ismertetése után rátért az egyház és a demokrácia viszonya rendezésének kérdésére. A következőket mondotta:

### Illegális politikai párttá vált az egyház

— Abban a mértékben, ahogyan a régi nagybirtokos és nagytőkés osztályok képviselőit kiszorítottuk — nem mindig békésen — a legális politikai életből, a parlamentből, a kormányból, olyan mértékben vált ez a szervezet, amely nem kétéves és nem is tízéves, hanem kétezeréves multra tekint vissza,

olyan mértékben vált a katolikus egyház reakciós politikai irányzata maga köré tömörítve a régi rendszer minden levitézett hívét illegális s politikai párttá. Ennek a pártnak vezére az esztergomi érsek, a pápa bitorosa, a ma-

gyar primás, Mindszenty József.

— Ebben az összefüggésben, a magyar reakció elleni harc összefüggésében kell nézni harcunkat az egyházi iskolák államosításáért.

Megharcoltuk ezt a harcot is, nemcsak a föld lett a miénk, nemcsak a gyár, hanem az iskola is — mondotta hatalmas éljenzés és tapsok közepette Révai József. — Az egyházi iskolák államosítása ugyanolyan mérföldkő a demokrácia történetében, mint volt a földreform, a gyárak és a bankok államosítása. Az iskolák államosításának négy oka van.

és a magyar demokráciában is csak egyféleképpen lehet beszélni a magyar iskolákban. A harmadik ok az, hogy végre kulturát akarunk adni a dolgozó osztályok gyermekeinek, nem utolsó sorban a kulturális téren leginkább elmaradt parasztságnak. A negyedik ok: rájöttünk arra, hogy az iskola erődítmény, vár, fegyver, csak attól függ, hogy kinek az erődítménye és ki ellen, vagy a magyar dolgozók fegyvere a régi nagybirtokos és nagytőkés szellem ellen, vagy megfordítva, az övék miellenünk.

Nem lehetett tovább tűrni a demokrácia negyedik esztendőjében, hogy a demokrácia gyűlöletére neveljék az egyházi iskolákban a magyar dolgozók gyermekeit.

— Mindszentyék megróbbalták mind a négy sarkán felgyújtani az

országot, de csak Pócspeletriben sikerült nekik. Kiderült, hogy Pócspeletri kétezer főnyi lakosságának több mint tíz százaléka volt frásztudatlan s kiderült az is, hogy az a pap, aki a pócspeletrieket uszította az iskolák államosítása ellen, azzal a rágalommal, hogy az állami iskolákban nem lesz hittanítás, két esztendőn keresztül elmulasztotta azt a kötelességét, hogy a gyermekeket saját iskolájában hittanra tanítsa.

### Még lehet békés megegyezés

— Az iskolák államosításáról szóló törvény megszavazása óta eltelt két nap azt mutatja, hogy

az egyházi vezetőknek legalább is egyik részében megvan a hajlandóság, hogy lemondjanak a további uszításról.

Mi most is készen állunk a tárgyalások felvételére. Nem rajtunk múlt, hogy a békés megegyezés eddig nem jött létre. Még nem késő erre a békés megegyezésre törekedni a meghozott törvény teljes érvényessége és tiszteletben tartása alapján.

### Nem tűrhetjük, hogy a demokrácia gyűlöletére neveljék gyermekeinket

Az első ok, hogy a 48-as magyar demokratikus forradalom századik esztendőjében végre ideje volt megvalósítani azt az elvet, hogy gyermekeink nevelésében is annak a szempontnak kell uralkodnia, hogy az ember nem elsősorban katolikus, unitárius, luteránus, kálvinista, vagy zsidó, hanem elsősorban magyar. Nem lehetett elviselni azt a helyzetet, hogy amikor arcunk verejtékével építjük a nemzet egységét, ugyanakkor a nevelésben folytatódják a nemzet széttagozása egyes felekezetre.

— A második ok az, hogy nem bizhattuk gyermekeink nevelését olyanokra, akiknek a magyar Himnusz nem szent, akik nem állnak fel, mint Schlachta Margit a parlamentben, ha nemzeti imádságunkat éneklék. Nem lehetett tűrni, hogy az iskolák felében azt tanítsák, hogy Kossuth Lajos volt

az újkori történelem legnagyobb alakja és ugyanakkor az iskolák másik felében finoman, de mégis lepoconkondíazzák a 48-as szabadságharc vezérét.

1948-at csak egyféleképpen lehet tanítani

A Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai között megegyezés jött létre, hogy a dunahajózási értekezletet július 30-án Belgrádban

### Belgrádban tartják a Duna-értekezletet

tartják. Az értekezleten a dunai államok és nagyhatalmak képviselőin kívül Ausztria képviselője is részt vesz szavazati jog nélkül.

## HIVATALVESZTÉSRE ITÉLTEK két gyulai bírót,

mert nem tartották törvényesnek a kormány rendeleteit

Megdöböntően törvénysértő és felháborítóan reakciós magatartásuk miatt fegyelmi eljárás indult a gyulai uzorabíróság több bírójára ellen.

A napokban Nagy Elek és Kisó csempészek ellen, akik fontos köz-

szükségleti cikkeket engedély nélkül vitték ki az országból, vádiratot adott ki a gyulai ügyészség. Az uzorabíróság, — melynek tagjai Kulcsár Pál, Görgényi Ferenc, Katona Andor törvényszéki bíró, Sipos Ferenc ta-

nácselnök és Sinder Ferenc járásbíró voltak —

visszautasította az ügyészség vádiratát,

azzal az indoklással, hogy a 9480—1945. M. E. számú rendelet, melynek alapján a két csempész ellen eljárás indult,

»a kormány törvényi felhatalmazás nélkül bocsátotta ki, tehát egy törvénytelen rendeletben foglalt tényállás megvalósítása büncselekményt nem képez...«

Ugyanezek a bírák egy más ügyben, ahol a büncselekmény

lopás és közveszélyes rongálás volt,

mint rögtönítelő tanács tárgyalást tüztek ki. A bíróság itt is megállapította a vonatkozó kormányrendelet törvénytelenességét és a vádlottakat szabadlábra helyezte.

A súlyos törvénysértést elkövető bírák fegyelmi ügyét a szegedi ítélőtábla tárgyalta s a fegyelmi bíróság Kulcsár Pál és Görgényi Ferenc gyulai bírákat hivatalvesztésre, a tanács többi tagjait súlyos pénzbírságra ítélte.

## Felhívás a demokratikus pártokhoz és tömegszervezetekhez

Péter Pál napját ebben az évben együtt ünnepli az egész parasztság, az egész dolgozó magyar nép. Akik a munkából egyaránt kivették ré-

szüket, most együtt ünnepelnek, amikor munkájuk nyomán eljutottunk az aratásig, eljutottunk az új kenyérig.

A demokratikus pártok az ünnep előkészítése alkalmából a következő felhívással fordulnak a falu szervezeteihez:

Június 29-én, Péter Pál napján ünnepli a felszabadult magyar parasztság az aratás ünnepét. Felhívjuk szervezeteinket, hogy az aratásünnep megszervezéséhez közösen fogjanak hozzá. Péter Pál napján rendezzenek, lehetőség szerint, lovas, szekeres felvonulást, gyűlést és a helyi népszokásoknak megfelelően egész napos kulturműsort, aratóbálokat, stb.

Budapest, 1948. június 19-én.

Nemzeti Parasztpárt

Magyar Dolgozók Pártja

Független Kisgazda Párt

Földmunkások És Kisbirtokosok Országos Szövetsége

Ujonnai Földművelésügyi Országos Szövetsége

Ára 60 fillér

## Ipari termelésünk áprilisban elérte a békebeli 97 százalékát

225 százalékkal emelkedett a munka termelékenységére  
BEREI ÁLLAMTITKÁR NYILATKOZATA

A hároméves terv első kilenc hónapjának adatait már összeállították, az eddigi teljesítmények és a kidolgozott előirányzatok alapján képet lehet alkotni a május, június, július hónapok eredményeiről is. Berei Andor, az Országos Terhivatal főtárgyára a következőket mondta ezeknek az adatoknak alapján a terv első évének várható eredményeiről.

A hároméves terv első szentében az előirányzat szerint összesen 1796 millió forintot kellett beruházni. Ezzel szemben

az iparban 40 százalékkal, építkezésben, szociális és kulturális téren 70 százalékkal, a mezőgazdaságban és közlekedésben pedig 15-15 százalékkal nagyobb összeget használtunk fel beruházási célokra, mint amennyit a terv eredetileg előír.

A beruházási programunk gyorsított végrehajtása nagymértékben elősegíti a termelés fokozását. Az energiatermelés kiszélesítésére 134 millió forintot fordítunk. A textilipar termelőképességét a fonodák elmaradása korlátozza, ezen segít az egyik legnagyobb ipari beruházás: az új állami pamutfonoda, amely lehetővé fogja tenni majd a pamutszövettermelés 22 százalékos emelését.

A hároméves terv előirányzata szerint a gyáriparnak az első tervévben a háború előtti termelési érték 89 százalékát kell legyártania.

Az ipar azonban jelentősen meghaladta ezt a szintet: az áprilisi termelés értéke a háború előtti szintnél 97 százaléknál tart.

Az egyes iparágak fejlődése nem egyenletes. Egyrészt a háború okozta és még helyre nem állított rombolások, másrészt a nyersanyagellátás nehézségei meg visszatarthatják például a textil- és élelmiszeripar fejlődését, míg a bányászat, a vas-, fém- és gépipar már elérte, sőt jelentősen meghaladta a háború előtti szintet.

A vas- és fémipar áprilisban az 1938-as termelés 137 százalékát, a tervelőirányzat 113 százalékát teljesítette. A gépipar a 38-as termelés 119 százalékát, a terv-

előirányzat 112 százalékát haladta meg.

Elmaradt a háború előtti termelés mögött a textilipar termelése, ahol azonban az áprilisi eredmények hatalmas előretörést mutatnak.

Az összes adatok figyelembevételével megállapíthatjuk, hogy

a magyar gyáripar előreláthatólag 108 százalékos arányban fogja teljesíteni ebben a gazdasági évben a hároméves terv előirányzatát.

Míg a gyáripari termelés értéke egy év leforgása alatt mintegy 38 százalékkal emelkedett, a gyáriparban teljesített munkórak száma csak 10 százalékkal nőtt.

Ez a munka termelékenységének 25,5 százalékos emelkedését mutatja.

Minden jel arra mutat, hogy a termés igen jelentős mértékben meg fogja haladni a múlt évet. A felszántott terület nagyobb, mint a háború előtti. A vetésterület adatai azt mutatják, hogy

fokozottan térünk át a beteljes gazdálkodásra.

A háború előtt 77.000 hold cukorrépát vettek, idén 170.000-et. Majdnem megkétszereződött a mák vetésterülete is, 14.000 helyett 23.000 hold. A háború előtt úgyszólván ismeretlen rizstermelés pedig olyan méreteket ölt, amely nemcsak az ország szükségleteit fedezi, kivételre is ad felesleget. A beteljes gazdálkodásra való áttérés üteme sok szempontból

már meghaladja a terv előirányzatát.

A reálbérek 27,5 százalékkal haladták meg az egy év előttiéket.

Az életszínvonal emelkedésének további fontos tényezői a szociális és kulturális beruházások, amelyekben a hároméves terv eredeti előirányzatát jelentősen meghaladjuk.

Nemcsak túlteljesítjük az ez évben lakásépítésre szánt 149 millió forintos program kereteit, de ezenkívül a kormány új, tervben felüli 60 millió forintos lakásépítési és helyreállítási program azonnali végrehajtását rendelte el, ami egymagában 2700 új lakást biztosít a dolgozók számára.

Mindezek a biztató eredmények és a Szovjetunió nagylelkű segítsége, a jóvátételi engedmény teljesen reálisá teszi célkitűzéseinket: a dolgozók további áldozatkész munkájával valóban teljesíteni tudjuk két év és öt hónap alatt a hároméves tervet.

### ÉRTESÍTÉS

#### a szovjet polgárokhoz

A Szovjetunió megemlékezik és gondoskodik azokról a polgárokról, akik a háborúval kapcsolatban hazájuk határain kívül tartózkodnak.

A szovjet polgároknak — beleértve a kárpártalja ukrainai születésűeket is — haza kell térniük és meg van adva minden lehetőség arra, hogy hamarosan visszatérhessenek hazájukba.

1. A szovjet kormány minden hazájába visszatérőnek biztosítja:

a) a lakóhelyéig való ingyenes utazást;

b) ingyenes ellátást (étkezést) és orvosi segítyi a gyűjtőtáborokban és az egész utazás alatt;

c) személyes ingóságainak korlátlan mennyiségben való ingyenes szállítást.

2. Minden hazájába visszatérni szándékozó polgárnak feltétlenül be kell jegyeznie magát a Szovjet Repatriációs Bizottságnál Debrecenben (Perényi-utca 1. Telefon: 1007), vagy a budapesti vagy győri szovjet konzulátuson.

3. Részletes felvilágosítással a repatriációs (a hazába való visszatérési) kérdésekben, valamint a hazába való visszatérés munkaiügyi és anyagi vonatkozású kérdéseiben naponta szolgál a Repatriációs Szovjet Bizottság 10 161 18 óráig, vasárnap kivételével.

VORONYIN s. k.,

a Szovjetunió Minisztertanácsa meghatalmazottjának magyarországi képviselője repatriációs ügyekben.

## Hazaérkezett a kormányküldöttség

Vasárnap délután a Nyugati pályaudvarra hazaérkezett Varsóból a magyar kormányküldöttség. A Dinyés Lajos miniszterelnök vezetésével álló kormányküldöttség három napig tartózkodott Lengyelországban és a lengyel kormányférfiakkal folytatott rendkívül szívélyes megbeszélések során a két ország kapcsolatára vonatkozó valamennyi fontos kérdést megvitatták.

A sorozatos tárgyalások befejezéseként Dinyés Lajos miniszterelnök és Molnár Erik külügyminiszter magyar részről, Jozef Cyrankiewicz miniszterelnök és Zygmund Modzelowsky külügyminiszter lengyel részről aláírták a magyar-lengyel barátságai együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződést. Ez a történelmi szerződés szerves lánczeme a népi demokráciák baráti és szövetségi együttműködésének s hivatott a hatalmas Szovjetunióval az élen a demokratikus népek békés építő munkáját és fejlődését biztosítani.

A magyar kormányküldöttséget a Nyugati pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítették amelyen megjelentek a magyar politikai, társadalmi és gazdasági élet vezetői teljes számban.

## Mindhárom egyház lelkipásztorai felszentelték a békéscsabai vasasok zászlaját

A szépen feldisznított Széchenyi-ligeti pavilonban tartotta meg a Vas és Fémmunkások békéscsabai szakszervezete vasárnap délután zászlóavató ünnepélyét. A virágokkal borított asztalon feküdt a piros selyemzászló, amelyet a Himnusz elénekzése után a református, evangélikus és katolikus egyházak lelkipásztorai szenteltek fel szép be-

szédek kíséretében. Ezután Bérczi Imre a szakszervezet központi kiküldötte tartotta meg ünnepi beszédét. Rámutatott arra, hogy a vas- és fémmunkások milyen hatalmas részt vettek ki az országépítésben. — Ez a zászló — mondotta — amelyet most avatnak fel a békéscsabai Vasasok, vezesse őket továbbra is a megkezdett uton, amely tovább viszi az ország dolgozóit a szebb, boldog élet, a szocializmus felé.

A Munkásdalárda énekszámait után Tuska Jánosné, zászlóánya verte be az első szeget, utána a pártok, szakszervezetek képviselői következtek „Vasas ne hagyj magad” jelszóval.

A szépen sikerült zászlóavató ünnepélyt társasvacsora fejezte be.

nyilatkozatot az egész ország népe őszinte örömmel és megnyugvással fogadja.

## A katolikus ifjúsági szervezetek üdvözlik az államosított iskolát

Az államosított egyházi iskolák leltározása és átvétele az egész ország területén a legnagyobb rendben befejeződött. A katolikus ifjúsági szervezetek többszáz budapesti és vidéki küldötte gyűlés keretében üdvözölte a felekezeti iskolák államosítását. Az értekezlet határozatait kiáltvány formájában juttatta el az összes katolikus ifjúsági szervezetekhez. — A demokratikus gondolkodású magyar katolikus ifjúság — írja

a kiáltvány — szükségesnek tartja, hogy állásfoglalását az ország közvéleményének tudomására hozza. Sajnálattal láttuk, hogy az egyház hivatalos vezetői, mindenképp Mindszenty József nem értette meg az itt folyó társadalmi változást és a katolikus ifjúságot és súlyos lelki válságba sodorta. Mi teljes szívvel és lélekkel felzárkózunk a béke, az építő munka, a magyar demokrácia oldalán.

## A gabonafélékből jó közepes termés várható

Az egész országban megkezdődött az aratás  
Keresztes Mihály államtitkár nyilatkozata

Az egész ország, a dolgozó milliók minden figyelmébe szűlt várakozással tekint az idei aratásra.

Keresztes Mihály földművelésügyi államtitkár az aratás kezdetéről és várható eredményeiről nyilatkozott;

A hétfői nap folyamán az egész országban mindenütt teljes erővel megindul a rozs aratása és a hét közepén elkezdődik a buza aratása is azokon a helyeken, ahol a viaszérés bekövetkezett. Az egész országban általában jó közepes termés várható gabonafélékből. Az igéretkező jó közepes termés döntő hatással lesz a 3 éves terv sikerére és népünk életszínvonalának emelésére — mondotta Keresztes államtitkár.

A legilletékesebb helyről jövő

**MAFIRT Szabadság Filmszínház**

Hétfőtől szerdáig

**Razzia**

Izgalmas bűnügyi történet az alvilág életéből

**MAFIRT APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ**

Junius 21-23-ig

**Három jazz-király**

Mulatságos történet, vérpezsdítő zene

PAUL WHILEMANN és világhírű zenekara

### A cím

egy meggy fejét ábrándoslopához, álmódóva — Tegnap más esett és megerőltető nem fordul zasztó is ez kával.

— De, Ba

— Semmi san. Ajkait bánatosan látszik, nem tét. — Tal éppen — gyorsan a M

### A való

nünket: — toita elébür dácus András rilisában gyárban, eh volt beteg. kedett a létszáma azon eset 6 szá jelent. A te orvosi ellen 423 munkás A számok r —, hogy a hónapról-hón igyekeztünk és pótolni a segélyi bere tem tehát a k tovább, hátha 108 munkásn

### Az üz

gós arcolk vil Az ablakokat karták, hogy süssön be a az első gépn — Akár e

### Zászl

Zászlót av chenyi-ligetbe KOSz szerve években Am gyarok aján kisparasztaik Az ünnepi a helyi FEKO megnyitó sze né, a FEKOS tályának vez Bevezetőjében krácia eddig a földosztást, lamosítását, é a reakció mi hogy visszasz hozjuttatottak sok kezéből a lelei meghiús ság és a mu fel a harcot — Ma már a munkásság mondotta. — akció suttogó kót kelteni és újjáépítésének A következő jetunió nagyle tétel 50 százz

# RÉMHÍR ÉS VALÓSÁG

*avagy kite kácos a munkaverseny?*

**A rémhír** Baba mesélte tegnap a Dobozi úton egy meggyfa árnyékába. Miközben fejét ábrándosan hajtotta a kertkapu oszlopához, pajkosan mosolygott és álmódzva suttozta:

— Tegnap hallottam... 108 munkás esett össze a Merkur-gyárban, a megerőltető munkától. Ilyen még nem fordult elő eddig, dehát borzasztó is ez a hajsza a verseny munkával.

— De, Baba!

— Semmi de! — intett energikusan. Ajkait lebiggyesztette, szeméi bánatosan meredtek a távolba: úgy látszik, nem szokta meg az elvenvést. — Talán 108 munkás haldoklik éppen — gondoltuk —, gyerünk gyorsan a Merkurba!

**A valóság** hamarosan megnyugtatót benünket: — Tessék a napi jelentés — toltá elénk a kimutatásokat Gajdác András ü. b. elnök. — Ez év áprilisában 390 munkás dolgozott a gyárban, ebből egy hónap alatt 40 volt beteg. Május végén 422-re emelkedett a létszám, a megbetegedések száma azonban jelentősen visszaesett 6 százalékra. Ez 27 betegét jelent. A tegnapi megtartott tisztiorvosi ellenőrzés alkalmával pedig 423 munkás közül csak 28 volt beteg. A számok mutatják — magyarázta —, hogy a megbetegedések száma hónapról-hónapra csökkent, mert igyekeztünk jóvátenni a múlt hibáit és pótolni a mulasztásokat az egészségügyi berendezések terén. Nem értem tehát a kacsát... — De gyerünk tovább, hátha nyomára bukkanunk a 108 munkásnak.

**Az üzemben** zúgtak a gépek. Mosolygós arcok villantak elő itt is, ott is. Az ablakokat hatalmas függönyök takarták, hogy a munkaterembe ne süssön be a perzselő napfény. Itt, az első gépnél dolgozik Sviszl Ilona: — Akár egy lugasban, olyan hü-

vös van itt — magyarázta csillogó szemmel. — Nemrég szereltek fel a függönyöket. — Majd a szemközti falra mutatott: — A ventilátort is a héten állították üzembe. Hűvösebb van itt, mint odakint.

— De meddig bírja még a munkát? Hallottuk, hogy már 108-an összeestek az utóbbi napokban, a gépek mellett. — Hangosan felnevetett: — 108-an összeestek?! Az lehetetlen, mert egy-egy szakmány se sokkal több és akkor leállt volna az egész üzem.

— Mitől estek volna össze? — veti közbe a kérdést Bartolák Ilona. — A munkát már kiskorunkban megszoktuk és most meg éppen könnyű

dolgozni: árnyékban, állandóan friss levegőben. Ebben az évben még összesen sem volt 108 megbetegedés.

A portás-fülkében találtunk telefont és felhívtuk dr. Jeszenszky Pál városi orvost, aki tegnap járt kint az üzemben:

**Halló!** Itt a Merkur gyár munkásai nevében érdeklődünk a 108 beteg hollywoodi felől.

— Tegnap valóban én voltam a Merkurban tisztiorvosi vizsgát tartani, de egyetlen rosszulétről sem tudok. — No, tessék! Gyerünk gyorsan Babához, a Dobozi-útra!

A hír hallatára ő lett rosszul, mert a munkaverseny a reakciók egészségére káros! (hs)

## A Scanteia a magyar-román együttműködés megerősödéséről

A román munkáspárt központi lapjában a Scanteiában Tudu Oláru hosszú cikket ír a magyar-román együttműködés megerősödéséről. A cikkirő rámutat, hogy még a szoviszta uszítás a múltban szembeállította a két népet, ma a fejlődés a teljes béke útján halad. Mindez annak tulajdonítható — írja —, hogy a Román Munkáspártot a népi demokrácia nemzetiségi politikájában is Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításai vezetik. A cikkirő rámutat arra, hogy a romániai földosztásban magyar parasztok is résztvettek, az országban 2071 magyar elemi iskola, 187 magyar középiskola és egyetem működik. Az erdélyi magyarság képviselői résztvesznek a kormányzás munkájában, valamint a gazdasági és kulturális élet irányításában.

# Rajtunk a sor, hogy kiküszöböljük az analfabétizmus okait

*— mondotta Döbrentei Kárcyné a gyermekhét csabai megnyitására*

Mosolygóarcú gyermekek százai álltak körül vasárnap délután a Széchenyi-ligeti játszótéren felállított színpadot és megtapsolták kis társaiknak a békéscsabai iskolák tanulóinak előadásán. Közben nagyokat haraptak a finom lekváros kenyérből, amellyel a békéscsabai MNDSz vendégelte meg őket.

Míg a gyermekek szórakoztak, addig szülei Döbrentei Károlynét Ujpest polgármesterét, az MNDSz központi vezetőségi tagját hallgatták.

— Az országos gyermekhét célja — mondotta —, hogy a szülők, a nevelők az MNDSz-szel közösen megindítsanak egy iskolai és gyermekvédelmi akciót. Ma már a demokrácia újabb vívmányaként államosítottuk a felekezeti iskolákat és ezzel biztosítottuk gyermekeinknek egységes és demokratikus ne-

velését. Most már mirajtunk a sor, hogy kiküszöböljük azokat az okokat, amelyek miatt az országban ezer gyermek nem járt iskolába.

— Miránk, asszonyokra vár az a feladat, hogy erélyesen de szerető asszonyi szívvel vegyük kezünkbe a jövő generáció megmentését az analfabétizmustól. Még ezen a héten a békéscsabai demokratikus asszonyoknak hozzá kell látni a munkához. Számba kell venni azokat a gyermekeket, akik nem járnak iskolába. Nagyszabású ruhaakciót kell indítani, hogy öszre minden gyermeknek legyen meleg cipője és ruhája. A kormányzat segít a tankönyvhiányon 14 millió forintot ad demokratikus tankönyvekre és az országban minden harmadik gyermeket ingyen könyvvélnél lát el.

— A hároméves terv keretében — folytatta beszédét Döbrenteiné — 5 ezer új tanterem készül, korszerű berendezésekkel. Nekünk az a feladatunk, hogy az elhanyagolt állapotban

lévő felekezeti iskolákat rendbehozzuk, meszeljük, fűvesítsük, szemléltető képekkel lássuk el ezeket az iskolákat és ezzel is segítsük gyermekeinket a szebb, egészségesebb iskolákhoz.

Beszéde további részében a napközi otthonok fontosságát emelte ki, elmondta, hogy az MNDSz kezdeményezésére új, iskolásgyermekek is befogadó nyári napköziket állítanak fel. Majd a menhelyi gyermekekről szólt, elmondva azoknak szomorú életét, akik nem megfelelő nevelőszülőkhöz kerülve sokat szenvednek. A MNDSz feladata lesz ezután az is, hogy kiválasszuk az árva gyermekek nevelőszüleit, akik valóban szeretetből veszik magukhoz őket.

— Kérem a szülőket — fejezte be beszédét Döbrenteiné —, hogy amiket most hallottak, szívleljék meg, álljanak az MNDSz mellé egységesen és segítség szép és nemes munkájában, amely az ő gyermekeik érdekeit is szolgálja.

## Zászlót avatott a csabai FÉKOSz

Zászlót avatott vasárnap a Széchenyi-ligetben a békéscsabai FÉKOSz szervezete. A zászlót a húszas években Amerikába vándorolt magyarok ajándékozták a Viharsarok kisparasztjainak.

Az ünnepi gyűlésen Lipták András, a helyi FÉKOSz-szervezet elnökének megnyitó szavai után, Szabó Jánosné, a FÉKOSz-központ nevelési osztályának vezetője mondott beszédet. Bevezetőjében összefoglalta a demokrácia eddig elért nagy eredményeit, a földosztást, a gyárak, az iskolák államosítását, és rámutatott arra, hogy a reakció minden erejével azon van, hogy visszazerezze az újonnan földhözjuttatottaktól a földet, a munkások kezéből a gyárat, de aljas kísérletei megghiúsulnak, mert a parasztság és a munkásság vállatve veszi fel a harcot ellene.

— Ma már semmi sem üthet éket a munkásság és parasztság közé — mondotta. — Hiába igyekeznek a reakció suttogó propagandával pánikot kelteni és megzavarni az ország újjáépítésének munkáját.

A következőkben méltatta a Szovjetunió nagylelkűségének jelentőségét, amennyiben elégedte a jóvátétel 50 százalékát és rámutatott

arra, hogy verseny munkával, a mezőgazdaság gépesítésével és a belterjes gazdálkodás kiszélesítésével jelentősen emelkedni fog a magyar nép életszínvonala. A mezőgazdasági munkanélküliség leküzdésére hatalmas konzervgyárakat létesít az állam.

Beszéde során rámutatott ezután a szövetség fontosságára. — A profitéhes szabadkereskedelem — mondotta — felesleges nyűg, mert ha termelni tudunk, akkor tudhatunk értékesíteni is.

Ezután rátért arra, hogy a zászlót, amely ma kerül avatásra, azok az Amerikában élő magyarok küldték, akik figyelemmel kísérték a demokrácia fejlődését, a magyar nép hősiességét a reakció ellen, — és mi — fejezte be beszédét Szabó Jánosné — vinni fogjuk ezt a zászlót a végső győzelemig.

Végül a Földmunkás Dalárda énekszámait után, az üzemek és pártok küldötteinek hozzászólása következett, majd a zászló felavatása után Papp Sándor főispán a Májusi Bizottság nevében kiosztotta a május elsejei emlékerleget és díszokleveleket. Az ünnepély Lipták András zárószavaival ért véget.

## Gazdasági megtorlással fenyegeti Amerika Svédországot semleges magatartása miatt

Stockholmból jelentik: A svéd sajtó az utóbbi időben egyre gyakrabban ír arról, hogy Anglia és az USA semlegességének elhagyására akarják kényszeríteni Svédországot. A brit sajtó egyre gyakrabban ír a svédek »előregedett« semlegességi politikájáról. A brit külügyminisztérium hivatalosan nem tetszését fejezte ki a londoni svéd nagykövetnél a svédek magatartása miatt a katonai és politikai együttműködés tekintetében. Az amerikaiak értésükre adták a svédeknek, ha nem állnak el semlegeségi politikájuktól, gazdasági megtorlással élnék.

**Az USA feltámasztja a japán haderőt**

Moszkvából jelentik: Az egyik moszkvai újság japáni megfigyelője megállapítja, hogy Amerika japáni politikája teljes ellentétben áll a potsdami megegyezéssel, amely előírja Japán teljes lefegyverzését. Az USA feltámasztja háborús iparát és épség-

ben tartja haderejét. A japán kikötők új amerikai felszerelést kaptak. A jóvátételbe beszámít 28 torpedórombolót és tengeralattjárót visszaadták Japánnak. A tengervédelmi szolgálatra 38 hajót adtak Japánnak, amelyen 8 ezer fegyveres katonát képeznek ki. Az USA feltámasztja a légi és szárazföldi haderőt.

**Külpolitikai hírek**

— A görög monarcho-fasiszták a legutóbbi tíz nap alatt újabb 50 halálos ítéletet hoztak. Az áldozatok között sok asszony van.

— A szicíliai Siracusában 24 óras általános sztrájk tört ki, a szakszervezeti titkár letartóztatása miatt.

— A maláj nép fellázadt Nagybritannia rabszolgaszellemű politikája ellen. A helyzet különösen az ország északi részében nagyon komoly. — A londoni kikötőmunkások sztrájkja tovább tart. Jelenleg már 121 hajó vesztogel a londoni kikötőkben.

HIREK

Ezen a héten a gyógyszerári ügyeleti szolgálatot az Abonyi gyógyszerár látja el

A Magyar Magánalkalmatosságok Szabad Szakszervezete békecsabai helyi csoportja székházában 1. hó 23-án, szerdán d. u. 6 órakor taggyűlést tart. Előadó Székely István központi h. főtitkár. Kérjük Kartársainkat, hogy a taggyűlésen nagy számban jelenjenek meg

A máj megbetegedéseimél reggel éhgyomorra egy pohár FERENC JÓZSEF keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

A Polgári Leányiskola 1942 és 43-ban végzett növendékei június 29-én d. e. 10 órakor tartják öt éves találkozójukat a polgári leányiskolában.

A közellátási hivatal felhívása. A közellátási hivatal felhívja a vámőrlelre jogosultakat, hogy gabonalapjukat az illetékes közellátási hivatalnál június 30-ig váltsák ki, mert akik eddig az időpontig nem váltják ki, azok nem örölhetnek. A gazdák a terménynyilvántartó hivatalban (Réthy-ház, 5. szoba) beszoigaltató lapot kérjenek, mert csak így kapják meg gabonalapjukat.

A 12 találatos szelvény

MATEOSz—Csepel	2
DVSC—MTK	2
Szeged—Sal. BTC	1
Elektromos—Ujpest	2
Haladás—Klspeszt	2
Vasas—EMTK	2
ETO—Szolnok	1
Miskolc VSC—Klspeszt	1
Ny. MaDISz—Wolner	2
Hatvan VSE—M. Acél	1
Ózdi VTK—Miskolc MTE	1
Szegedi MTE—Goldberger	2

Hirdetmény

Felhívom mindazon földtulajdonosokat, akik aratómunkást szándékoznak alkalmazni az idel aratásnál, hogy az aratómunkásokkal az aratási szerződést feltétlenül kössék meg június hó 25-ig annál is inkább, mert előfordulhat, hogy a munkások más községbe való átutalása esetén az aratótő gazdák arató munkás nélkül maradnak.

Az aratási szerződéseket a Földművelésügyi Minisztérium vonatkozó rendelete szerint készített aratási szerződési úrlapon kell megkötni.

Azok a gazdák, akik még aratómunkást nem fogadtak, haladéktalanul jeleítsék ezt a helyi Földművelésügyi Szövetségnek, ahol kellő számú munkaerőt biztosítanak számára.

Gabonalapot csak azok a munkavállalók fognak kapni, akik a szakszervezet által hitelesített szerződést fel tudják mutatni.

A munkaadó gabonaelszámolása a munkabérrre kiadott terményekről is csak ilyen alapon lesz figyelembe véve.

Az aratási munkálatoknál 1 napi munkát is be kell jelenteni.

Egyidejűleg felhívom az élethivatásos földmunkás munkavállalókat is, hogy az aratási és cséplési munkára vonatkozó szerződéseket a fenti határidőre a munkaadó gazdákkal kössék meg. Akik aratási vagy cséplési munkára még eddig nem szerződtek, haladéktalanul jeleikzenek a Földmunkások Helyi Szövetségének elhelyezésük végett.

Békéscsaba, 1948. június 12.

Dr Kemény polgármester h

Fűszerüzletberendezés

sürgősen eladó  
Érdeklődni lehet

Friedman B.-csaba, Irányi-u. 15

Háromszáz franciaországi gyermeket hoz nyaralni Magyarországra a Vöröskereszt

Julius első felében 300 franciaországi gyermeket hoz Budapestre a Magyar Vöröskereszt. A baráti francia nép meleg vendégszeretettel fogadta 1946 nyarán azt a 325 budapesti gyermeket, akiket az éhező magyar fővárosból kéthónapos nyaralásra Párisba vitt a Nemzeti Segély. A magyar demokrácia meg erősödése, viszonyaink javulása teszi lehetővé, hogy a most inséggel küzdő francia nép gyermekeit vendégül lássuk s a Magyar Vöröskereszt jelentős szolgálatot tesz ennek az akciónak megszervezésével és lebonyolításával a két nép barátságára ügyének.

Előreláthatóan július 10 én érkezik Magyarországra, a franciaországi gyermekek csoportja s reméljük, hogy a magyar társadalom a francia nép iránti őszinte megbecsülés és barátságát nyilvánítja a szeretetteljes fogadtatás és szívélyes vendéglátás során. A 4—12 év közötti gyermekek közül 200, Franciaországban élő magyar családok gyermeke, akiknek javarészt hazai rokonok fogadják magukhoz. A 100 francia anyanyelvű gyermek pedig hasznos játszópajtása lesz a magyar családok franciául tanuló kicsinyeinek.

A gyermekvonat utasait körülbelül kéthavi időre helyezi ki a Magyar Vöröskereszt, amelynek gyermekosztálya a mai nappal megindítja az előjegyzést. Aki franciaországi gyermeket kíván otthonába fogadni, legkésőbb július 1-ig jelentkezék Baross utca 15 szám alatt a Magyar Vöröskereszt Gyermekvédelmi Osztályán, ahol előjegyzésbe veszik.

Francia részről a Magyar Vöröskereszt párisi megbízottja szervezi a gyermekek összegyűjtését s ő készíti elő budapesti utazásukat is. Az akciónak máris igen nagy visszhangja támadt Franciaországban s a francia nép a barátság és szolidaritás kifejezésékként fogadta a magyar nép vendégszerető meghívását.

A szerzetesi nevelők az egyházi terror ellenére továbbra is tanítani szeretnének

Alexits államtitkár nyilatkozata

Az államosított szerzetesi iskolákban mint ismeretes, a tartományi főnök megiltotta a szerzeteseknek, hogy elfogadják az állami kinevezést. Alexits György kultusz-államtitkár erről a következőket mondotta: Tudomásom szerint a szerzetesek szeretnének továbbra is tanítani az államosított iskolákban, de nem fogadják el a kinevezést, mert a tartományi főnök szigorúan megiltotta. Magánbeszélgetések során majdnem mindegyik hangoztatja, hogy a gyermekek nevelése,

tanítása életcélja. Ingadoznak, nem tudják mit csináljanak. Felmerült bennük az a lehetőség, hogy ki lépnek a rendből, inkább a szerzetet hagyják ott, minthogy lemondjanak az ifjúság neveléséről. A szerzetesek közt számos kiváló pedagógus, nevelő van, szükségünk van mindegyikre, a kapuk nyitva vannak, minden jelentkezőt bármikor szeretettel, tárt karokkal várunk — fejezte be nyilatkozatát Alexits államtitkár.

400 telitalálat a toton

Lapzártakor a toto szelvények számlálása még tart. A beküldött 247.411 szelvény közül a várható körülbelüli eredmény 400 telitalálat,

körülbelül 300 forint nyereleményel, 11 találatos 7000 17 forint és 20 ezer titalálatos 6 forint nyereleményel.

Repülőbizottság ellenőrzi az építkezéseket

Az utóbbi időben több baleset történt építkezéseknél. Ez arra indította az illetékes hatóságokat, hogy építőipari iparfelügyeleti szabályzatot készítsenek, amelynek rendelkezései megakadályozzák a szerencsétlenségeket.

A készülő rendelettervezet repülőbizottság felállítását határozta el. A repülőbizottság rendszeresen

ellenőrzi az építkezési munkálatokat, a bizottságban helyet foglal a MÉMOSz képviselője is. A szabályzat pontosan megállapítja az építkezéshez használandó anyagok méreteit és meghatározza az építkezések lebonyolításának módjait.

Azok ellen, akik a rendelet intézkedéseit nem tartják be, szigorú eljárás indul

BÉKÉSCSABA THJ. VÁROS JÉGGYÁRÁBAN



minden mennyiségben házhoz szállítva kapható. — Jégjegyfüzetek a javadalmi hivatalban válthatók. (Városháza 58. sz. szoba) A vidékiek ugyanitt jelentsék be jég-szükségletüket.

A „Viharsarok“ kiadásában

rövidesen megjelenik Békéscsaba ipari és kereskedelmi kompasza s közgazgatási

tájékoztatója

A könyvre előjegyzéseket és hirdetések felvezet a Viharsarok kiadóhivatala Szt. István-tér 18

Megérkezett a 13. hadifogolyoszorolvény

Debrecenbe megérkezett a 13. hadifogolyvonat. A 725 volt hadifogoly közül 14 tiszt, 105 tiszteltes, 550 legénységi állományú és 50 polgári személy.

Hirdetmény

Az 50.990.949 P. M. sz. alapján közhírré teszem, hogy az őszi árpa és a korai érésű tavaszi árpa valamint az elemi csapás által sújtott buzavetések aratása megkezdődhet

Az aratás zavartalan menetének biztosítása végett közlöm, hogy az aratási munkálatokat úgy kell végezni, hogy minden arató párra legfeljebb 5 kh. kalászos essék. Az aratást olyan mezőgazdasági munkásokkal lehet végeztetni kizárólagosan, akikkel munkabérszerződés kötött a gazdasági munkaközvetítő, FÉKOSz utján.

Az aratógépek használatára vonatkozóan tájékoztatásul közlöm, hogy az engedélyeket folyó hó 21-én lehet átvenni a Termelési Bizottságnál. Akik aratógéppel kívánnak aratási munkálatokat végezni, azok a jelzett napon az engedély átvétele céljából feltétlenül jelenjenek meg a TB-nál, annál is inkább, mert 22-én a kérelmezők részére postán fogom az engedélyt kikézesíteni.

Végül felhívom a gazdák figyelmét arra, hogy a gabona aratási munkálatait csakis viaszérésben lehet megkezdni és olyan erővel kell végezni, hogy az aratás a legrövidebb időn belül legyen elvégezhető. Polgármester

MOZIMŰSOR

Mafirt APOLLÓ Filmszínház. Június 21—23 ig: Három jazzkirály

Mafirt Szabadság Filmszínház. Június 21—23 ig: Razzia.

Erzsébet Filmszínház. Június 19—22-én: Rio-Rita.

Szabadság Mozgó Gyoma. Június 23—25 ig: Naszredin kalandja

JÓN!

Az óra körbejár

Felhívás

Felhívom az összes cséplőgéptulajdonosokat, hogy mentőládáikat az előírt kötszer- és gyógyszermentisítéssel felszerelve, felülvizsgálat céljából i. évi június hó 21-től június hó 5 között mutassák be hétköznapokon (kedd és péntek kivételével) délelőtt 10—12 óra között a tisztiorvosi hivatalban (Városháza 64. sz.) Dr. Jeszenszky Pál mb. tisztiorvos

Üvegcsiszolás, tükörkészítés

őzv. HURSÁN JÁNOSNÉ Békéscsaba, Bartók Béla-út 52.

Díszcsiszolás és autóüvegezés

Különbejárátú, központi fekvésű

bútorozott szobát keresek

Cím a kiadóban

Viharsarok

Munkás- és parasztujsg

Politikai napilap

Megjelent naponta

Felelős szerkesztő: Márton Miklós

Felelős kiadó: Keleti Ferenc

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 18

Telefonszám: 85

Körövidék Rt. nyomdája Békéscsaba

Felelős nyomdavezető: Botyánszky Pál

1948. JÚNIUS

Megf... á

A felekez... donba vétele... var és fennak... Az ország m... keznek jelent... riumba, hogy... rium küldött... részesítik. A... határozatlan... lamosítását é... nek táviratok... helységéből... dött, a kultus... összegezték a... a számát, ar... törvény alá es... Allamosítottak... 141 görög kat...

Gaz Ném

A Sz

Berlinből je... országban már... új pénzügyi re... első jelei. Az... lyek, színházak... és autóbusszok... feketepiac ára... nek. A különb... lyezett és az... delgetett ügy... mélyek csodá... új pénzzel ren... ben a német... megvásárolni... A nyugati... mindenütt b... szennvel fog... stuttgarti Bos... esti ülésén a... pénzügyi refo... misítő csapat...

Aki az is

NÓGRÁD

A Magyar... vetség miskolc... délelőtt minteg... ség részvétel... amelyen Nógr... elnökségi állan... det. Hangsúlyo... iskolák állam... első szakasz... lával lezárult... szakaszában v... — Atvesszük a... lenáll, az a dé...